BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAȚIUNEA" SIBIIU

Anul al 58-lea — 10 Pagini

EXEMPLARUL | In România 3 lei. In străinătate 6 lei.

Taxe poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 260 Joi 25 Septembrie 1941 — 10 Pagini

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.

Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

ABONAMENTE la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei UNIV.-SPORT 500 lei

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT STELIAN POPESCU

EDUCAȚIA NAȚIONALĂ IN BASARABIA ȘI BUCOVINA

Printre problemele cari trebue urgent rezolvate și a cărei deosebită importanță am subliniat-o și în numărul de ieri este și aceea a furnizării materialului școlar pentru școlile primare și secundare din Basarabia și Bucovina. Această furnizare întâmpină astăzi mari dificultăți atât din pricina diferitelor formalități pentru obținerea autorizațiunii necesare cât și din pricina întârzierilor transporturilor.

Grija noastră pentru educația și instrucția românească în provinciile recucerite cu sacrificiile sângeroase ale bravei noastre armate trebue să fie vie și permanentă. Sufletul și mintea tineretului românesc din aceste două provincii, unde a apăsat atât de greu străinismul și unde, în scurtul timp de un an de cotropire bolșevică s'a încercat tulburarea spirituală a acestui tineret, trebue să constitue o preocupare de căpetenie și de toate zilele a celor în sarcina cărora cade educația națională. Preotul, învățătorul, profesorul sunt cu deosebire în Basarabia și Bucovina apostolii românismului, pedagogii naționalismului și păzitorii patrimoniului sufletesc al poporului român pe care îl alcătuesc patriotismul, spiritul de ordine și solidaritate dintre diferitele clase sociale.

Avem speranța că în selecționarea acestor factori de educație națională se va pune toată grija și că aceștia odată în funcțiune vor ști să găsească în conștiința lor acel îndemn pentru întărirea sufletească și spirituală a tineretului nostru.

Dar, tocmai pentru ca această nobilă și urgentă misiune să fie dusă la bun sfârșit, se cuvine ca ea să le fie înlesnită sub toate formele. Și una din aceste forme este procurarea imediată a materialului școlar. Cartea românească nu trebue să lipsească nici unui copil, nici unui elev. Carte școlară, carte literară, ziare, reviste românești, cât mai multe în Basarabia și Bucovina. Este, azi mai ales, hrana absolut necesară pentru tineretul românesc din cele două provincii cari au avut atât de suferit.

Soluționarea acestei probleme nu e grea. Cu bunăvoință ea va putea fi ușor găsită mai ales dacă se renunță cel puțin pentru această chestiune de educațiune națională la formalismul birocratic.

FUNERALII NAȚIONALE ORGANIZATE PENTRU GENERALUL VON SCHOBERT

Muenchen, 23 (Rador). — **In prezența unui mare număr de personalități din conducerea partidului și armatei, s'au desfășurat Marți la Muenchen funeraliile naționale organizate pentru generalul von Schobert, mort de curând pe frontul de răsărit.**

VEDERE DIN MOLDOVA — I. STEURER (Expoziția sala „UNIVERSUL")

UNELTIRILE ANGLO-SOVIETICE CONTRA TURCIEI

Ce se spune in cercurile competente din Berlin

Berlin, 2' (Rador). — *Cercurile competente din capitala Reichului denunță încăodată, ca manevră îndreptată contra Turciei, avalanșa de informații, svonuri și afirmații despre pretinse încercări ale puterilor Axei de a introduce vapoare de război în Dardanele cu ajutorul Bulgariei.*

Se crede la Berlin că Turcia, informată desigur și ea asupra dedesubturilor acestor uneltiri, nu se va lăsa probabil abătută dela atitudinea ei chibzuită și calmă.

Știrile despre activitatea parașutiștilor au fost aflate în Turcia. Această activitate constitue un fapt care nu poate fi înlăturat, cu toate încercările de negare din partea Sovietelor. Nu este exclusă probabilitatea ca ei să fi desfășurat o activitate subversivă și în regiunea dela frontiera bulgaro-turcă, cu atât mai mult cu cât tema relațiilor turco-bulgare a fost tratată de curând pe toate tonurile în tabăra adversă.

Nu ar fi deci câtuși de puțin surprinzător — se declară la Berlin — ca anumite uneltiri să fi urmărit provocarea unor incidente turco-bulgare. Se va vedea în ele o nouă dovadă a cooperării anglo-sovietice, menită să creeze turburări pretutindeni — deci și în Bulgaria — cu scopul de a compromite relațiile de bună vecinătate dintre Bulgaria și Turcia, care nu prea sunt bine văzute de englezi și de sovietici.

NOUI DECLARAȚII ALE MAREȘALULUI PETAIN

„Țara nu poate fi salvată decât prin unirea tuturor francezilor"

Vichy, 23 (Rador). — **Continuându-și călătoria, mareșalul Petain a sosit Marți dimineață la Annecy, primit cu entuziasm de o mare mulțime.**

In discursul ținut în fața legionarilor, șeful statului a declarat între altele:

„Să nu ne mai lamentăm în zadar asupra trecutului, ci să privim drept înainte, spre viitor. Să nu se mai vorbească despre decadență sau declin; să nu exagerăm piedicele ce ni se ridică în cale. Oamenii de pe aici nu se tem de astfel de greutăți și chiar se joacă cu ele. M'am obișnuit și eu, ca și voi, să le privesc în față. In sate și orașe, în fabrici, ateliere și ferme, în facultăți și în școli v'ați apucat iarăși de treabă. Guvernul și eu ne vom strădui să vă călăuzim și să vă ajutăm. Aveți încredere în noi.

Ași voi să îndepărtez pe viitor dela voi tot ce v'a îndușmănit odinioară. Țara nu poate fi salvată decât prin unirea tuturor francezilor.

Mi s'a întâmplat uneori să vă spun adevăruri aspre; astăzi voiu fi mai puțin sever, fiindcă mi se pare că s'a schimbat ceva; mi se pare că a crescut numărul acelora care au înțeles situația noastră. Voi nu vă puteți da seama de acest lucru atât de bine ca mine, fiindcă sunteți mai puțin informați asupra motivelor temeinice ale speranței mele. Această speranță îmi vine dela voi, locuitori ai metropolei și ai imperiului, cari îmi dați dovezi de spiritul vostru de jertfă și cari, știind că suferiți, dovediți că meritați să trăiți. Și veți trăi!"

INCĂERĂRI INTRE ENGLEZI ȘI BOLȘEVICI LA TEHERAN

Ankara, 23 (Rador). — Corespondentul agenției Stefani transmite:

După știri sosite din Teheran, ar fi izbucnit acolo mai multe încăerări între soldații englezi și soldații sovietici.

Autoritățile militare au deschis o anchetă.

Prelungirea acordurilor comerciale cu Turcia

La inceputul lui Noembrie incep discuțiile pentru modificarea lor

Acordurile de clearing și de plăți încheiate între România și Turcia la 27 Septembrie 1940 și care expirau la 27 Septembrie a. c., au fost prelungite pe încă două luni, adică până la 30 Noembrie a. c.

Din cauză că în executarea acestor acorduri au intervenit oarecare dificultăți provocate de evenimentele în curs, modificarea lor necesită discuții care vor începe la începutul lunii Noembrie a. c.

O delegație economică turcă va sosi la București, spre a începe negocierile cu guvernul român.

Spiritul de sinceră colaborare între cele două țări este tot atât de puternic, modificările privesc numai partea tehnică a acordurilor, modificări care nu vor întâmpina nici o greutate, pentrucă au asentimentul celor două guverne.

50 de evrei comuniști executați la Zagreb

Zagreb, 23 (Rador). — **Corespondentul agenției „Stefani" transmite:**

Ancheta făcută asupra atentatului săvârșit contra centralei telefonice din Zagreb a stabilit că instigatorii acestui act criminal au fost 50 de evrei comuniști.

Trimiși în judecata tribunalului special, vinovații au fost condamnați la moarte și executați.

IMPORTANTE HOTĂRÂRI ALE CONSILIULUI DE MINIȘTRI

Sporirea pensiilor. — Grija pentru refugiații ardeleni. — Organizarea comerțului in Basarabia și Bucovina. — Institut pentru invalizi. — Mari lucrări in Argeș

COMUNICAT

Marți, 23 Septembrie a. c. s'a ținut un consiliu de miniștri, sub președinția d-lui prof. Mihai Antonescu, vice-președinte și președinte ad-interim al Consiliului, la care au participat d-nii: general D. Popescu, ministrul afacerilor interne; general Radu Rosetti, ministrul culturii naționale și al cultelor; general N. Stoenescu, ministrul finanțelor; general I. Sichitiu, ministrul agriculturii și domeniilor; C. Stoicescu, ministrul justiției; prof. dr. Petre Tomescu, ministrul muncii, sănătății și ocrotirilor sociale; ing. C. Bușilă, ministrul lucrărilor publice și comunicațiilor; general C. Pantazi, subsecretar de stat, ministrul apărării naționale ad-interim; generali Gh. Dobre, Gh. Jienescu și contra-amiral N. Păiș, subsecretari de stat la ministerul apărării naționale; general Eugen Zwiedeneck, subsecretar de stat al românizării, colonizării și inventarului; Mircea Vulcănescu, subsecretar de stat la ministerul finanțelor; general Ioan Popescu, subsecretar de stat la ministerul afacerilor interne; D. D. Negel, subsecretar de stat la ministerul economiei naționale, pentru aprovizionare; dr. C. Dănulescu, subsecretar de stat la ministerul muncii, sănătății și ocrotirilor sociale, pentru muncă și general N. Mazarini, subșef al Marelui Stat Major al Armatei.

CUM SE SPORESC PENSIILE

1. — Consiliul de miniștri s'a ocupat de problema sporirii pensiilor pensionarilor publici.

D. vice-președinte al consiliului și d. ministru de finanțe stăruind asupra nevoii de a ajuta pe foștii slujitori ai Statului, consiliul a hotărât să se sporească pensiile până la 20.000 lei odată cu salariile.

Sporirea pentru pensii mici va merge până la indoitul pensiei actuale, scăzând proporțional în raport invers cu quantumul pensiei.

ASISTENȚA REFUGIAȚILOR ARDELENI

2. — D. vice-președinte al consiliului a arătat că guvernul va întreprinde o acțiune deosebită pentru a îngriji de refugiații transilvăneni, întrucât aceasta constitue o mare problemă națională și nu o problemă de asistență.

Reprezentanții refugiaților ardeleni vor fi invitați la viitoarea ședință a consiliului de miniștri.

PENTRU INVALIZII DE RAZBOI

3. — D. vice-președinte al consiliului, prof. Mihai Antonescu, a stabilit definitiv normele de constituirea Institutului pentru reeducarea profesională și funcțională a invalizilor, însărcinând pe d. ministru al sănătății, d. dr. Tomescu și pe d. ministru general Pantazi cu îndeplinirea măsurilor pentru încadrarea cu specialiști, înzestrarea cu ateliere și materialul necesar spitalizării și fabricării de proteze pentru invalizii de război.

REFACEREA REGIUNILOR INUNDATE DIN ARGEȘ

4. — D. prof. Mihai Antonescu a dat dispozițiuni pentru continuarea lucrărilor de refacere a regiunilor inundate din Argeș; pentru construirea unui nou atelier de reparațiuni al căilor ferate la Pitești; și pentru începerea liniei ferate Râmnicul Vâlcea—Curtea de Argeș, pentru care d. Mareșal Antonescu a pus la dispoziția ministerului comunicațiilor coloane de lucru.

VIZITELE MINISTERIALE

5. — Guvernul a stabilit modul cum se vor face în viitor vizitele ministeriale în Basarabia și Bucovina și a hotărît o seamă de inspecțiuni și vizite colective în Regat.

6. — D. vice-președinte al consiliului a adus la cunoștința guvernului că, în colaborare cu Camerele de comerț și cu marii comercianți se vor organiza la Cernăuți și Chișinău magazine universale de desfacere, care vor crea sucursale în alte orașe din Bucovina și Basarabia.

CINSTIREA MERITELOR FUNCȚIONARILOR PUBLICI

7. — D. prof. Mihai Antonescu a rugat pe d-nii miniștri să înainteze tablouri de decorații pentru cinstirea muncii și meritelor funcționarilor publici care au adus servicii excepționale Statului, pentru a le supune Majestății Sale Regelui.

8. — Consiliul de miniști a rezolvat apoi numeroase chestiuni economice și agricole ca și afacerile curente.

MINISTRUL AMERICAN KNOX A CERUT ANULAREA LEGII NEUTRALITĂȚII

New-York, 23 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. transmite:

Cu ocazia lansării cuirasatului „Massachusetts", d. Knox, ministrul marinei Statelor Unite, a cerut într'un discurs anularea legii de neutralitate, deoarece aceasta ar fi de natură să paralizeze activitatea Statelor Unite.

Nu trebue să se pună piedici celor care încearcă să îndepărteze războiul de coastele Statelor Unite.

Nu trebue să se piardă timpul și a se ezita cu privire la suprimarea legii de neutralitate.

După ultimele evenimente petrecute pe frontul sovietic, șansele victoriei sunt minime.

Pierderile sovieticilor sunt mai mari decât ale oricărei alte armate din războaiele de până acum.

Situația militară pe frontul oriental

LICHIDAREA FORȚELOR SOVIETICE INCERCUITE LA EST DE KIEW

de R. SEIȘANU

Bătălia de nimicire din spațiul încercuit dela sud de râul Desna și est de Kiew a intrat în ultima fază. S'a constatat în cursul zilei de eri de către observatorii germani din acest sector numeroase fenomene de descompunere a forțelor sovietice ce au făcut parte din cele patru armate încercuite. Fenomenele acestea sunt mai accentuate și au luat caracteristica unei debandade în masele acelor unități, ce au suferit pierderi mari în urma atacurilor disperate ce le-au dat în ultimele zile cu scopul de a scăpa din cleștele în care sunt strânse și ai căror comandanți, ofițeri și comisari politici, atașați pe lângă ele, și-au asigurat retragerea din vreme, lăsând trupele ce le-au avut în subordine în situația cea mai critică. Aceste trupe, dezorientate și demoralizate, lipsite de șefi, se predau în massă cu tot armamentul și materialul de război care le-a mai rămas. Alți comandanți de unități sovietice, împreună cu ofițerii lor, care au rămas în mijlocul trupelor lor, au fost luați prizonieri. Intre ei este și comandantul-șef al armatei a 5-a.

După comunicatul marelui cartier general german, în această mare bătălie din jurul Kiewului, 50 de divizii sovietice, aparținând celor patru armate încercuite, pot fi considerate complet distruse.

Cele 50 de divizii corespund unui efectiv minim de 750.000 de combatanți. Numărul prizonierilor capturați până acum se ridică la 380.000, așa că numărul morților în bătălia dela Kiew a fost și el în jurul aceleiași cifre cu al prizonierilor. Trupele germane victorioase au mai capturat, sau distrus până în ziua de 23 Septembrie, 2100 de tunuri și peste 570 tankuri de asalt,

(Continuare in pag. 2-a)

Peste două milioane de prizonieri au făcut până acum germanii pe frontul oriental

Chestiunea eventualei treceri a unor vase de război prin Dardanele

Prin telefon dela corespondentul nostru particular din Berlin

Berlin, 23. — **Anunțarea noilor succese germane de pe frontul oriental a fost completată azi prin comunicarea numărului de prizonieri făcuți în bătălia de la Kiew, care se ridică la 380.000.**

Cercurile germane stabilesc că acesta e cel mai mare număr de prizonieri realizat până acum într'o singură bătălie în actualul război.

In războiul trecut, cel mai mare număr de prizonieri a fost făcut la Tannenberg, unde germanii au capturat 100.000 de ruși.

In bătălia Flandrei, din anul trecut, germanii au capturat 330.000 francezi și englezi; în bătălia din regiunea Bialistok-Minsk, numărul bolșevicilor făcuți prizonieri s'a ridicat la 323.000, iar la Smolensk au fost capturați 310.000 soldați și ofițeri sovietici.

Se remarcă în același timp că la Smolensk au fost încercuite cam tot atâtea divizii, însă curățirea câmpului de bătălie se face la Kiew într'un tempo mult mai accelerat, ceeace dovedește că puterea de rezistentă a bolșevicilor a scăzut considerabil.

Comandamentul superior german constată cu acest prilej, că în ultimul timp, ofițerii și comisarii politici bolșevici își părăsesc unitățile.

Numărul total al prizonierilor bolșevici făcuți în primele trei luni de război se ridică acum la peste 2.000.000, fiind echivalent cu acela al rușilor capturați în timp de 4 ani în războiul trecut.

Aceasta dovedește cu prisosință situația dezastruoasă a armatelor sovietice.

❖

Din sursă engleză s'au răspândit în ultimul timp atât de multe știri despre o apropiată criză în Sud-estul european, încât această chestiune a fost atinsă și la Wilhelmstrasse, în momentul în care a fost pusă pe tapet de un ziarist străin.

Purtătorul de cuvânt al ministerului de externe german a declarat că intervenția Angliei față de Turcia, „făcută în legătură cu o eventuală trecere prin Dardanele a unor foste vase de război italiene, actualmente sub pavilion bulgar" nu poate fi considerată decât ca un simplu balon de încercare cu coloratură oficială. Englezii vor să-și ascundă cu acest prilej intențiile și să distragă în același timp atenția dela relațiile lor cu Iranul, care au produs o penibilă impresie în Turcia.

La Berlin nu s'a primit până acum nicio știre care să lămurească situația reală. D. von Papen, care în drum spre Ankara, s'a întreținut cu diverse personalități marcante din Sofia, fără să discute însă chestiuni politice, a sosit la Istanbul, după ce a avut întrevederi cu reprezentanții forurilor autorizate din Berlin.

D-sa va găsi o situație lămurită la Ankara, mai ales în urma faptului că cercurile oficiale turcești au desmințit că ar fi discutat cu reprezentanții guvernelor italian și bulgar chestiunea eventualei treceri a unor vase de război prin Dardanele și că ar fi respins în orice caz o astfel de propunere, în cazul când ea ar fi fost făcută.

Guvernul turc a precizat că consideră Bulgaria ca un stat beligerant, indiferent dacă se află sau nu în stare de război cu Rusia sau cu vreun alt stat.

Trebue precizat încă odată, că afară de declarația mai sus anunțată a purtătorului de cuvânt al ministerului de externe german, Berlinul nu ia nici un fel de atitudine față de acest complex de probleme și că totul nu trebue considerat decât ca o manevră a propagandei britanice.

Forțele germane inaintează in sectorul sudic al frontului

Berlin, 23 (Rador). — **După cum se află din sursă militară, trupele germane au câștigat teren, în cursul luptelor date cu succes în sectorul sudic al frontului de est, și în ziua de 22 Septembrie.**

In mai multe puncte, bolșevicii, cu sprijinul elementelor motorizate, au încercat să stăvilească această înaintare, dând contraatacuri.

Aceste operații au dat prilej trupelor germane să facă 2.000 prizonieri și să nimicească 34 care sovietice.

In orașul Kiev viața și-a reluat aspectul normal

Berlin, 23 (Rador). — *Se anunță din izvor bine informat că în orașul Kiev viața și-a reluat aspectul normal, cu toate distrugerile pregătite și în parte realizate în timp de săptămâni întregi de către bolșevici la întreprinderile economice și la instalațiile de aprovizionare.*

Locuitorii din capitala Ucrainei au primit pe soldații germani cu încredere.

Cu ajutorul populației civile, numeroase mine, pregătite de bolșevici, au fost făcute inofensive.

In cercul dela est de Kiew se desfășoară ultima fază a bătăliei de nimicire a celor 4 armate sovietice.